

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SZUBINIE

ZA ROK 2008

1. ZASADY OGÓLNE I ZAKRES PODMIOTOWY USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, powołaną do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie jej pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Warunkiem niezbędnym do powstania uprawnienia do uzyskania świadczenia z pomocy społecznej jest uprzednie wykorzystanie własnych środków, możliwości i przysługujących uprawnień. Współdziałanie w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej jest obowiązkiem wszystkich osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Odmowa współpracy może stanowić podstawę do odmowy przyznania pomocy lub wstrzymania wypłaty świadczeń.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób i rodzin oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę i rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów - pracowników socjalnych.

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń określają artykuły 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którymi prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **477 zł**,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **351 zł**,
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Poza spełnieniem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt. 2 - 15:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze,

11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu lub narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.

2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej polega m.in. na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.

Zadania z zakresu pomocy społecznej są realizowane przez ośrodki pomocy społecznej, które w tym celu zostały powołane przez samorząd. W przypadku Szubina, zadanie gminy realizuje w imieniu samorządu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zgodnie z obowiązującym prawem gmina realizuje następujące zadania:

ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM – art. 17. ust. 1:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, w tym także na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,

- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

ZADANIA WŁASNE GMINY – art. 17 ust.2:

- przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE GMINIE – art. 18:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO - GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje za pośrednictwem odpowiednich komórek organizacyjnych do których m.in. należą:

1. Dział Pracy Socjalnej, w skład którego wchodzi 11 pracowników socjalnych.

Do zadań Działu należy m.in.: dokonywanie oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniem różnorodnych form pomocy, prowadzenie pracy socjalnej, aktywizowanie społeczności lokalnych, inicjowanie ruchów samopomocowych, promowanie działań wolontarystycznych, współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami, w tym pozarządowymi oraz kościelnymi.

2. Dział Usług Opiekuńczych zajmuje się zapewnianiem pomocy domowej w formie usług opiekuńczych osobom potrzebującym wsparcia w zakresie zaspakajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej i pielęgnacji kontaktu z otoczeniem oraz zapewnianiem specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb, wynikających ze schorzeń lub niepełnosprawności oraz kierowaniem zainteresowanych osób do domów pomocy społecznej.

Wydawanie decyzji w sprawach przyznania bądź odmowy świadczeń, sporządzanie bilansu potrzeb oraz sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem budżetu należy do kierownictwa Ośrodka.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA W MGOPS W 2008R.

Ośrodek Pomocy Społecznej na dzień 31.12.2008r. zatrudniał ogółem 37 osób, w tym 28 na pełnym etacie. Ponadto do realizowania usług opiekuńczych zawarto umowy zlecenia z 19 osobami.

Zasoby kadrowe:

11	Pracowników socjalnych
20	Opiekunek domowych
2	Kierownictwo
1	Główna księgowa
1	Radca prawny
1	Obsługa administracyjna
1	Koordinator projektu

Wykształcenie pracowników:

7	Studia magisterskie + podyplomowe
4	Studia licencjackie + specjalizacja I ^o
5	Policealne + specjalizacja I ^o
4	średnie
13	zawodowe
4	podstawowe

Podnoszone kwalifikacje oraz szkolenia pracowników w zakresie m.in.:

- finansowanie projektów ze środków EFS
- pomoc w kryzysie
- świadczenia pomocy społecznej wg przepisów prawa.
- szkolenia bhp

4. PROBLEMY I POTRZEBY KLIENTÓW KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2008 z różnych form świadczeń z zakresu pomocy społecznej skorzystało łącznie 971 środowisk (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje 3.153 osoby. Mając na uwadze, że miasto i gmina Szubin liczy ponad 22.930 mieszkańców, wsparciem pomocy społecznej w roku 2008 objęto 14% społeczeństwa.

ŚRODOWISKA KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2008

Środowiska, które w roku 2008 korzystały z różnego rodzaju świadczeń z zakresu pomocy społecznej, borykały się z wieloma problemami, powodującymi ich dysfunkcjonalność. Większość z nich zmagala się z kilkoma problemami jednocześnie, co ilustruje poniższe zestawienie (*analiza z rokiem 2006 i 2007*) :

<i>Powód przyznania pomocy</i>	<i>Liczba rodzin ogółem</i>			<i>W tym na wsi</i>			<i>Liczba osób w rodzinach</i>		
	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
ubóstwo	900	912	849	590	611	551	3.175	3.104	2.838
bezdomność	9	34	40	6	23	27	9	59	58
potrzeba ochrony macierzyństwa	60	63	126	31	48	91	259	277	622
bezrobocie	794	750	639	531	497	401	2.889	2.692	2.270
niepełnosprawność	238	295	363	109	167	159	633	807	734
długotrwała choroba	192	244	220	108	162	150	571	728	615
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	382	166	176	226	105	116	1.897	712	759
uzależnienie	19	33	30	9	16	14	59	87	81
trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego	5	12	12	0	7	6	14	25	29
zdarzenie losowe	7	7	9	2	5	6	24	16	16

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW ORAZ FORMY ŚWIADCZONEJ W ROKU 2008 POMOCY

W roku 2008 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało ogółem **971** środowisk, w tym ze świadczeń przyznawanych w ramach:

- zadań zleconych skorzystało **117** osób lub rodzin,
- zadań własnych skorzystało **934** osób lub rodzin.

Należy zaznaczyć, że niektóre rodziny korzystają z pomocy zarówno w ramach zadań zleconych jak również własnych.

ZADANIA ZLECONE

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób</i>			<i>Liczba świadczeń</i>			<i>Kwota</i>		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Zasiłki stałe	128	123	120	1.213	1.120	1087	294.106	302.688	293.889
Składki na ubezpieczenia zdrowotne dla niektórych osób pobierających zasiłki stałe	75	78	84	710	695	725	18.964	20.405	21.666

ZADANIA WŁASNE GMINY

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób</i>			<i>Liczba świadczeń</i>			<i>Kwota w zł</i>		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Zasiłek okresowy	669	592	504	3.927	3.283	2.905	685.485	543.840	779.423
Schronienie	9	2	3	922	151	501	8.640	1.422	6.513
Posiłek- dzieci	906	880	653	121.429	99.891	72.537	178.384	162.341	146.494
Program Rządowy – Posiłek dla potrzebujących	710	694	624	3.168	3.288	3.443	476.812	488.799	519.900
Zasiłki celowe	218	311	445	x	x	x	50.519	62.037	105.556
Sprawienie pogrzebu	1	3	1	1	3	1	1.200	6.570	4.000
Praca socjalna	168	145	125	x	x	x	x	x	x
Poradnictwo prawne i psychologiczne	490	510	354	x	x	x	x	x	x

FINANSOWANIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Źródła finansowania	2006*	2007	2008*
Środki z budżetu gminy	2.575.494	2.630.105	1.853.009
Środki z budżetu państwa	749.855	293.672	653.055

* zwiększone wydatki z budżetu państwa w latach 2006 i 2008 wynikają z realizacji programów rządowych pomocy dla rolników z tytułu strat wynikających z klęski suszy.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I POMOC STACJONARNA

USŁUGI OPIEKUŃCZE

W roku 2008 pomocą w formie usług opiekuńczych było objętych 94 środowiska-osoby. Usługi były wykonywane przez 39 opiekunek, w tym 20 zatrudnionych w ramach umowy o pracę. Opiekunki przepracowały łącznie 45.771 roboczo-godzin.

POMOC STACJONARNA

Pomoc stacjonarna realizowana jest za pośrednictwem domów pomocy społecznej, w których osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku mają zapewnioną całodobową opiekę. W roku 2008 wpłynęło 6 wniosków osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej, które zostały załatwione pozytywnie umieszczeniem w placówce. Zobowiązanie gminy, wynikające z ustawy o pomocy społecznej do ponoszenia dopłaty za pobyt w domach pomocy społecznej przedstawiają się następująco:

Rok	Koszt
2006	152.947zł
2007	193.579zł
2008	229.408zł

Kwota ta stanowi wysokość różnicy między całkowitym kosztem utrzymania, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu pomocy społecznej lub inne osoby zobowiązane do alimentowania osoby umieszczonej w domu pomocy. Tytułem zwrotu kosztów wnoszonych przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz mieszkańca dps w 2008r. na rachunek gminy przekazano kwotę 9.050zł.

Problem osób w podeszłym wieku i innych, wymagających całodobowej opieki staje się coraz większym wyzwaniem dla Gminy. Koszty ponoszone z tego tytułu są bardzo wysokie.

Na rok 2009 zaplanowano na ten cel w budżecie kwotę 185.000zł. Z pewnością zajdzie potrzeba zwiększenia środków na ten cel, ponieważ wydatki za 2 miesiące bieżącego roku wyniosły już 45.104 zł, co stanowi 24,4.% planu rocznego. Obecnie w placówkach opieki całodobowej zamieszkuje 17 osób. Temat przybliży tabela przedstawiająca średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej oraz aktualną liczbę osób przebywających w domach pomocy.

Placówka	2006	2007	2008		2009 nowe stawki	Lo
Nakło	2.143,00	1.703,00	2.021,00	12	2.468,00	9
Bożenkowo pow..Bydgoszcz	1.907,00	2.092,42	2.415,01	1		1
Zakrzewo pow. Aleksandrów Kuj.	1.579,00	1.674,00	1.674,00	2		2
Wysoka pow. Tuchola	-	-	1.890,00	1		-
Mgoszcz pow. Chełmno	-	-	1.964,82	1		1
Siemionki pow. Mogilno	1.764,03	1.888,95	1.968,75	1		1
Podobowice pow. Żnin	1.728,64	1.786,40	2.025,50	2		2
Inowrocław	-	-	2.165,23	1	2.145,96	1

Tabela obrazująca miesięczne koszty pobytu w dps, w których przebywają nasi mieszkańcy.

PROGRAMY RZĄDOWE

• SUSZA 2008

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2008r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane przez suszę lub huragan w 2008r. (Dz.U.Nr 173,poz.1070) pracownicy Ośrodka od m-ca października zajmowali się przyjmowaniem wniosków od rolników o wypłatę zasiłków z tytułu skutków suszy w roku 2008. Pomoc przyznano 347 rodzinom rolniczym na łączną kwotę 337.500zł.

• POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA

W 2008r. tutejszy Ośrodek realizował założenia wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynikającego z ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. Nr 267, poz.2259) Stanowi on kontynuację prowadzonych w latach

ubiegłych programów rządowych w zakresie dożywiania. Ustawa powyższa wraz z aktem wykonawczym określa szczegółowe warunki udzielania tejże formy pomocy, dając możliwość przydzielania świadczeń w formie niepieniężnej czy też pieniężnej w postaci zasiłków celowych. Określony w ustawie katalog świadczeniobiorców daje możliwość dożywiania wszystkich grup wiekowych od niemowląt po osoby starsze i jest elastyczny w odniesieniu do powodów umożliwiających objęcie tą formą pomocy zależnie od sytuacji życiowej. Należy również wskazać, że kryteria dochodowe uprawniające do korzystania z bezpłatnej pomocy w ramach dożywiania były i nadal są zdecydowanie korzystniejsze niż kryteria ustalone w ustawie o pomocy społecznej. Osoby czy rodziny których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego (526,50) ustanowionego w ustawie o pomocy społecznej mają prawo do bezpłatnego korzystania z tej formy pomocy. Tut. Ośrodek wypłacał zasiłki celowe na zakup żywności wg stawki miesięcznej 50zł na jednego członka rodziny z wyłączeniem dzieci dożywianych w placówkach oświatowych.

ROK	WYDATKI NA PROGRAM		
	<i>Środki własne</i>	<i>Dotacja celowa</i>	<i>Łącznie</i>
2006	233.196	467.000	700.196
2007	229.200	450.030	679.230
2008	171.364	495.030	666.394

ROK	Liczba osób objętych pomocą	w tym z terenu wsi
2006	3.639	2.410
2007	2.719	1.822
2008	2.319	1.566

W ramach przedstawionego Programu prowadzono akcje dożywiania dzieci we wszystkich szkołach i gimnazjach naszej gminy. Pomocą objęto 653 uczniów w tym 491 z terenu wiejskiego. Wydano ogólnie 72.537 posiłków, a koszt dożywiania zamknął się kwotą 146.494zł.

Analizując powyższe dane stwierdzamy malejące potrzeby w zakresie dożywiania mieszkańców naszej gminy. Jest to jednak nadal podstawowa potrzeba życiowa każdego z nas bez względu na sytuację dochodową. Dzięki możliwościom finansowym Gminy, od wielkości których w dużym stopniu uzależniona jest dotacja rządowa, możemy ocenić iż w zadowalający sposób jesteśmy w stanie sprostać potrzebom w zakresie dożywiania.

Pomoc w formie dożywiania mieszkańców miasta realizuje także Jadłodajnia Akcji Katolickiej przy Parafii Św. Andrzeja Boboli. Świadczy ona pomoc w postaci gorącego posiłku, otrzymując roczną dotację do prowadzonej działalności. Dużą pomoc otrzymują również mieszkańcy naszej gminy z darów żywnościowych w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD. Na naszym terenie dystrybucją żywności zajmują się organizacje kościelne – Akcja Katolicka i Caritas w Szubinie, Parafii w Słupach, Parafii w Szaradowie, Parafii w Zamościu.

• PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Wprowadzony od 1 listopada 2005r. nowy instrument aktywizacji społeczno-zawodowej, którym są prace społecznie użyteczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowi istotny element pomocy na rzecz osób będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Celem prac społecznie użytecznych jest aktywizacja społeczno zawodowa osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W wielu przypadkach dla osób zagrożonych marginalizacją instrument ten może okazać się pierwszym etapem w powrocie do pełnienia ról zawodowych. W wyniku podpisanego Porozumienia między Urzędem Miejskim, a Starostwem Powiatowym program prac społecznie użytecznych został uruchomiony od 1 kwietnia 2008r. i kontynuowany był do 30 listopada 2008r. Prace społecznie użyteczne były wykonywane w : MGOPS - Urzędzie Miejskim - Jadłodajni.

Wykonywano następujące rodzaje prac społecznie użytecznych:

- pomoc usługowa nad osobą niepełnosprawną,
- prace porządkowo-remontowe,
- pomoc kuchenna,

PUP w okresie od 1 kwietnia 2008r. do 30 listopada 2008r. skierował łącznie 17osób do wykonywania prac społecznie użytecznych. Osoby skierowane miały obowiązek pracy przez 10 godz. tygodniowo. Za wykonywaną pracę otrzymywały świadczenie w wys. 6,50 zł za godzinę.

W trakcie realizacji programu osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 4.740 godzin. Z tytułu ich wykonywania wypłacono świadczenia na kwotę 30.582 zł. Refundacja z PUP wyniosła 16.009 zł. Na rok 2009 zaplanowano kontynuację tych działań.

Ośrodek, z ramienia gminy pełni rolę koordynatora tj. zajmuje się sferą administracyjną obsługi tej formy działania.

- **PROJEKT SYSTEMOWY**

W okresie od 17 marca do 31 grudnia 2008r. MGOPS realizował projekt systemowy „Inwestuj w siebie – rozwiń skrzydła” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt wpisuje się w Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet VII promocja Integracji społecznej działanie 7.1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodki pomocy społecznej . Łączna wartość projektu 210.360zł w tym wkład własny 22.088zł celem głównym projektu było włączenie do życia społecznego i zawodowego osób bezrobotnych przez zastosowanie wobec nich kompleksowego wsparcia. Projektem objęto 36 osób, którym sfinansowano różne formy wsparci: warsztaty z psychologiem, doradcą zawodowym, radcą prawnym oraz szereg kursów mających na celu nabycie kwalifikacji zawodowych (obsługi kasy fiskalnej, florystyczny, opiekun chorych i starszych, obsługa wózka widłowego, podstawowej obsługi komputera). Dzięki dotacji możliwe było zatrudnienie dodatkowego pracownika socjalnego oraz koordynatora do zarządzania projektem. Na rok 2009 Ośrodek również złożył wnioski o środki unijne.

- **POMOC KOMBATANTOM**

Nowym zadaniem realizowanym od 2007r. jest wydawanie opinii co do zasadności przyznania pomocy pieniężnej kombatantom lub innym osobom uprawnionym. Pomoc tą udziela Kierownik Urzędu do spraw kombatantów i osób represjonowanych w Warszawie. W 2008r. wydano 9 opinii, na podstawie których kombatantom udzielono pomocy finansowej.

- **ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE**

Jednym z zadań dodatkowych dla pracowników socjalnych jest przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej przysługującej świadczeniobiorcy ze środków publicznych. W 2008r. przeprowadzono 2 wywiady na zlecenia placówek leczniczych, wydając jednocześnie stosowne decyzje.

- **PROJEKTY SOCJALNE**

1. Pracownik Ośrodka w dniu 12 lipca 2008r. zorganizował jednodniowy wyjazd grupy 17 dzieci zamieszkałych w Samokłeskach Dużych i Niedźwiadach do miasteczka westernowego „Kansas-City” nad Jeziorem Rudnickim koło

Grudziądzka. Wyjazd adresowy był dla dzieci w wieku 8-12 lat, które nie miały możliwości wyjazdu na wypoczynek zorganizowany w okresie letnim. Wyjazd był współfinansowany przez GKRPA oraz Sołectwo Samokłęski Duże.

2. Dnia 30 października 2008r. wspólnie z pedagogiem szkolnym SP Kołaczkowo pracownik socjalny realizował kolejny projekt socjalny pt. "Bezpieczna Iskierka" celem którego było uświadomienie dzieciom zagrożeń związanych z pożarem oraz edukacja profilaktyczna.

• PRACA SOCJALNA

Na rzecz indywidualnych osób i rodzin świadczona była również pomoc pozamaterialna w formie pracy socjalnej. Działaniami z tego zakresu w roku 2008 objętych było 1.096 środowisk. Pod pojęciem tym należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnianych przez społeczności lokalne. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów - od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach - i opiera się na:

- zaangażowaniu odbiorcy usług w rozwiązywanie problemu;
- zasobach klienta i społeczności;
- uporządkowanym procesie pomocy;
- planowanych wysiłkach podejmowanych na rzecz zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta (rodziny). Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczaniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Z tego wynika, że skuteczna pomoc polega na wyprowadzeniu z grupy ryzyka i usamodzielnieniu klienta w każdym przypadku, jeśli jest to tylko możliwe.

W ramach pracy socjalnej podjęto następujące działania:

1. poradnictwo rodzinne w tym nauka racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, dbałości o higienę osobistą i lokalu mieszkalnego,
2. mikroedukacja w zakresie prawidłowego sprawowania opieki rodzicielskiej,
3. podejmowanie rozmów zmierzających do zmniejszenia skutków wyuczonej bezradności,
4. elementy mediacji między małżonkami będącymi w konflikcie,
5. udzielanie informacji z zakresu przysługujących praw i uprawnień,
6. interwencje w ramach procedury Niebieskiej Karty,

7. motywowanie do leczenia
8. motywowanie do aktywnego poszukiwania zatrudnienia,
9. mikroedukacja w zakresie zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu,
10. zawieranie kontraktów i zakresów współpracy,
11. pomoc w redagowaniu pism do innych instytucji,
12. współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, lekarzami,

Poza wymienionymi powyżej działaniami pracownicy socjalni w toku codziennych czynności podejmują współpracę z innymi instytucjami i organizacjami w ramach nie tylko indywidualnej diagnozy środowiskowej, ale także w ramach wynikającej z niej pracy socjalnej prowadzonej z rodziną. Pracownik socjalny to „mniej niż rodzina ale więcej niż urzędnik”. Często towarzyszy przy narodzinach i śmierci.

Realizowanie przedstawionych form pomocy społecznej stawia przed pracownikami socjalnymi nowe wyzwania i nowe role.

Sprawą pierwszoplanową jest odpowiednie przygotowanie merytoryczne pracowników. Od ich fachowości, wiedzy, wyobraźni społecznej i umiejętności samodzielnego działania zależeć będzie w dużej mierze przyszłość pomocy społecznej. Pracownicy z roku na rok podnoszą swoje kwalifikacje. Pracownicy posiadają wykształcenie wyższe lub średnie kierunkowe ze specjalizacją I° w zawodzie pracownik socjalny. Często zmieniające się przepisy wymuszają konieczność ciągłego śledzenia zmian w prawie, stąd w celu prawidłowej realizacji zadań oraz kompetentnej obsługi klientów pracownicy uzupełniają swoją wiedzę poprzez uczestnictwo w różnych kursach, szkoleniach, seminariach Pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje. Aktualnie 3 osoby kontynuują naukę na studiach magisterskich.

UWAGI KOŃCOWE

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Odwykową, GKRPA, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, szkołami, sądem, Policją, Akcją Katolicką, Przytuliskiem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, służbą zdrowia, kuratorami i wieloma innymi instytucjami.

Ośrodek podpisuje umowy na odbywanie praktyk studenckich. W 2008r. praktykę odbyło 5 studentów z UKW w Bydgoszczy, 1 osoba z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, 1 słuchaczka Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, 1 słuchaczka Centrum Kształcenia Kadr "Profesja „ w Bydgoszczy.

Bardzo często zdarzają się skargi i zażalenia na pracę czy to pracowników socjalnych, czy też kierownika Ośrodka. Często dochodzi do konfliktu interesu – podopieczni i potrzeby jego rodziny a Ośrodek oraz brak środków finansowych na realizację odpowiedniej pomocy oczekującym. Jednak w 2008 roku nie wniesiono

żadnego odwołania do Samorządowego Kolegium w Bydgoszczy od decyzji przyznających, bądź odmawiających przyznania pomocy w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

Swoim działaniem Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie stara się łagodzić negatywne konsekwencje zmian ustrojowych dla wielu rodzin, choć nie jest to zawsze pomoc skuteczna. Działania ograniczone i ukierunkowane wyłącznie na pomoc najbardziej potrzebującym, nie zawsze odpowiadają w pełni realnym potrzebom rodziny.

Rozwiązanie problemów życiowych osób niepełnosprawnych, samotnych, niezdolnych do samodzielnej egzystencji to zadanie wykraczające poza kompetencje jednej instytucji – jest to sprawa ogólnej polityki społecznej. Powiększające się poczucie bezradności rodzin potrzebujących pomocy, brak perspektyw na możliwość poprawy własnej sytuacji i zapewnienia dzieciom lepszej przyszłości, może mieć wpływ na pojawienie się zjawiska dziedziczonej nędzy.

Rola Ośrodka w łagodzeniu przedstawionych zjawisk jest niezwykle ważna. Każde doprowadzenie do poprawy sytuacji osoby lub rodziny jest dowodem na użyteczność tej jednostki. Dalsze zwiększanie zadań a także zachowanie warunków określonych w ustawie o pomocy społecznej – 1 pracownik socjalny na 2.000 mieszkańców wiąże się z koniecznością tworzenia nowych stanowisk pracy. Obecnie na 1 pracownika zatrudnionego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szubinie przypada ponad 2.100 osób. Zmniejszenie zawdzięczamy możliwości zatrudnienia pracownika socjalnego w ramach środków unijnych projektu systemowego realizowanego przez MGOPS w Szubinie od 2008r. pn. "Inwestuj w siebie - rozwiń skrzydła". Baza lokalowa jest pod tym względem niewystarczająca, tym bardziej nie spełnia warunków do prowadzenia rozmów i właściwej pracy z klientem, stąd niezbędne jest dokonanie analizy zasobów Gminy i poprawienie warunków pracy Ośrodka.

WNIOSKI I POTRZEBY NA ROK 2009 I DALSZY.

Potrzeby w zakresie :

- kadrowo – płacowym:
 1. zabezpieczenie środków finansowych na 2 etaty dla pracowników socjalnych, w tym 1 etat spełnienie wymogów organizacyjnych w zakresie zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników do aplikowania o środki na realizację projektu systemowego na lata 2010-2013 oraz 1 etat na stanowisko asystenta rodziny
 2. zapewnienie w budżecie środków finansowych na zatrudnienie pracownika do obsługi administracyjno-księgowej.

4. zapewnienie środków finansowych na podwyżki wynagrodzeń dla zatrudnionych pracowników w ramach możliwości awansowania.
 - Inwestycji i remontów:
 1. adaptacja budynku po Zakładzie Poprawczym
 2. komputeryzacja – dostosowanie do zatrudnionych osób, modernizacja sprzętu
 3. zabezpieczenie środków na zakup kserokopiarki
 4. zabezpieczenie środków na obsługę strony internetowej dla uruchomienia Elektronicznej Skrzynki Podawczej oraz promocji Ośrodka – zatrudnienie informatyka.
 - pomocy społecznej
 1. zwiększenie środków finansowych
 - na zasiłki celowe, celowe specjalne, okresowe.
 - na realizację programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania
 - na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej
 2. utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych z możliwością spędzania wolnego czasu jak również zabezpieczenia pomocy usługowej.

Wzrost zadań nałożonych na Ośrodek w ostatnim czasie nie wpłynął zasadniczo na zmianę wysokości wynagrodzeń. Płace waloryzowane były tylko o wskaźnik inflacji. W związku z powyższym niezbędne jest uwzględnienie na 2010 środków na podwyżki dla pracowników Ośrodka. Utrzymanie Ośrodka i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem własnym obowiązkowym gminy, dotowanym obecnie z budżetu państwa w 23,4% kosztów.

Rok 2008 był rokiem względnej stabilizacji organizacyjnej i finansowej dla tut. Ośrodka, który zajmuje jedno z czołowych miejsc w strukturze jednostek pod względem wielkości realizowanego budżetu gminy, jak również różnorodności realizowanych zadań.

Inne informacje nie zawarte w niniejszym opracowaniu można uzyskać w tut. Ośrodku.

Szubin, 2009-03-12

RM

Kierownik Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szubinie

Tadeusz Zieliński